

Brandveiligheid in ouderenzorg nog steeds onder de maat

In 2007 bleek uit een onderzoek in opdracht van de toenmalige staatssecretaris Jet Bussemaker dat er veel viel aan te merken op de brandveiligheid in de (ouderen)zorg. Drie jaar later werd in opdracht van de Consumentenbond de brandveiligheid in verzorgingshuizen onderzocht. Op verschillende vlakken kwamen tekortkomingen aan het licht. Meer dan eens waren er bij de bouw onvoldoende brandscheidingen aangebracht. Of wat te denken van blusmiddelen die achter gordijnen 'verstopt' waren? En geblokkeerde vluchtwegen laten zien dat er ook organisatorisch nog heel wat te verbeteren valt.

Ook in veel woonzorgcentra - waar ouderen met een grote mate van zelfstandigheid wonen - blijkt de brandveiligheid onvoldoende. Zo zijn er complexen waar nog nooit een ontruimings-oefening is gehouden. Kenmerkend voor de onduidelijkheid op dit terrein is het pleidooi van Aedes. Deze Vereniging van Woningcorporaties in Nederland vraagt om betere, reële brandveiligheidseisen voor woonzorgcomplexen. En de Landelijke Organisatie Cliëntenraden (LOC) stelt: "Brandveiligheid moet standaard onderdeel worden van de bedrijfsvoering."

Al met al gaat het om een situatie die verbetering verdient, zeker als we weten dat er

meer dan 280.000 Nederlandse ouderen in tehuizen en woonzorgcomplexen wonen en dat er jaarlijks zo'n 600 keer brand uitbreekt in Nederlandse verzorgings- en verpleeghuizen. Daarbij valt op dat in Nederlandse zorgcomplexen slechts beperkt gebruikgemaakt wordt van sprinklers.

Aantal branden in verpleeg- en verzorgingshuizen

Nederland telt zo'n 1.900 verzorgings- en verpleeghuizen. Gemiddeld krijgt bijna één van de drie tehuizen jaarlijks met een brand te maken.

Aantal branden in verpleeg- en verzorgingshuizen

Jaar	verzorgingshuizen	verpleeghuizen
2002	289	247
2003	255	244
2004	290	249
2005	295	309
2006	319	336
2007	285	435
2008	289	274

In 2009 ontstonden in de Nederlandse instellingen voor gezondheidszorg (incl. verpleeg- en verzorgingshuizen) zo'n 1.000 branden, ongeveer 10% meer dan in 2008. Bron: CBS

Grote branden in cijfers

Schade door branden met een schade van 1 miljoen of meer in Nederland (alle gebouwen, inclusief zorginstellingen)

1e kwartaal 2009
€ 71.665.071 → (28 branden)

2e kwartaal 2009
€ 106.266.080 → (24 branden)

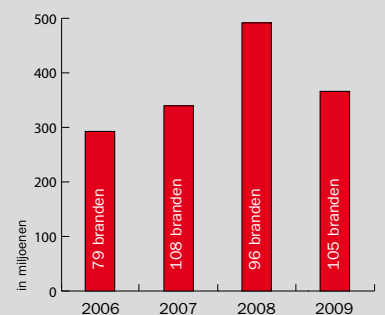
3e kwartaal 2009
€ 101.915.865 → (30 branden)

4e kwartaal 2009
€ 89.267.865 → (23 branden)

1e kwartaal 2010
€ 56.192.843 → (20 branden)

2e kwartaal 2010
€ 41.243.500 → (18 branden)

3e kwartaal 2010
€ 72.682.320 → (25 branden)

Bron: Verbond van Verzekeraars

Wat doen andere landen aan brandveiligheid in zorgcentra?

In Noorwegen, Finland, Schotland, Denemarken (grote centra) en binnenkort in Zweden is een sprinklerinstallatie verplicht in woonzorgcentra. Overzees geldt die eis ook in de Verenigde Staten, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland. In Engeland kan worden gekozen: sprinklers of branddeuren in elke slaapkamer. Opvallend is dat de landen die sprinklers verplicht stellen nauwelijks voorkomen in de lijst met verzorgingshuisbranden waarbij doden of gewonden vielen. Toch zal dit gegeven niet

leiden tot Europese wetgeving, omdat de zorg wordt gezien als een landelijke aangelegenheid. De bewoners van tehuizen en centra zijn immers voor het grootste deel afkomstig uit het betreffende land. Heel anders ligt dat in de hotelsector met zijn vele buitenlandse gasten.

Het effect van sprinklers

Cijfers over de jaren 1994 tot 1998 leiden voor verzorgingshuizen in de Verenigde Staten tot het volgende beeld:

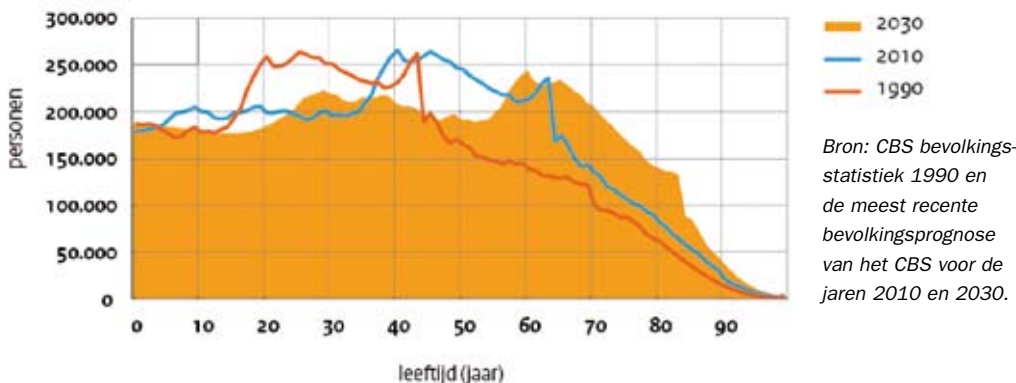
Het effect van sprinklers	Tehuizen zonder sprinklers	Tehuizen met sprinklers
Aantal doden per 100 branden	5,2	0,7
Gemiddelde schade (dollars) per brand	6.938	1.929

Bron: NFIRS and NFPA survey

De vergrijzing in beeld

Niet alleen in aantallen maar ook in percentages ten opzichte van de meeste andere leeftijdscategorieën neemt het aandeel ouderen toe.

De verandering van de leeftijdsopbouw in Nederland 1990-2030

Het Zonnehuis: klantvriendelijk en brandveilig

Verpleeg- en reactivingscentrum Het Zonnehuis (154 verblijfsplaatsen, 32 plaatsen voor dagverzorging) te Zwolle valt op door zijn vriendelijke, allesbehalve institutionele uitstraling. Deels heeft dit te maken met de keuze voor sprinklers, waardoor er bijvoorbeeld geen deurdrangers nodig zijn. Maximale brandveiligheid gaat dus gelijk op met meer gebruiksgemak en grotere bouwvrijheid. De bewoners, die elk een eigen kamer hebben, 'merken niets' van de aanwezigheid van de sprinklers in hun ruimten. Terwijl ze bij een onverhoopte brand voor 100% op diezelfde sprinklers kunnen rekenen.

Meer informatie over brandbeveiliging en sprinklers vindt u op www.sprinkler.nl
VSI is onderdeel van NOVB

Ziekenhuisbranden met grote gevolgen

Bij een brand in een operatiekamer van het Twenteborgziekenhuis in Almelo in 2006 kwam een 60-jarige vrouw om het leven. De operatiekamer brandde volledig uit. En in het AMC in Amsterdam leidde in 2007 een brand ertoe dat tal van geplande operaties geen doorgang konden vinden.

Levensgevaarlijke situaties

Zorginstellingen oefenen veel te weinig op ontruimingen, aldus René Hagen, Lector Brandpreventie en voorzitter van de Stichting Nationale brandpreventieweek. Bij een brand levert dit levensgevaarlijke situaties op. Uit recent onderzoek blijkt dat bijna de helft van de ziekenhuizen en verzorgings- en verpleeghuizen nooit een ontruimingsoefening houdt.

Bron: Ziekenhuiskrant

Koudwatervrees in Nederland?

Op sommige plekken in de zorg heerst grote argwaan tegen sprinklers. Men is bang dat sprinklers afgaan op verkeerde momenten en plekken. Ook bestaat de angst dat een kleine brand tot enorme (water)schade leidt. Niets is echter minder waar, zo blijkt uit onderzoek. De kans dat een sprinkler onterecht wordt geactiveerd is slechts 1 op 14.000.000! Bovendien wordt meer dan 50% van de branden geblust door 1 sprinkler. Uit statistieken blijkt dat de waterschade door sprinklers altijd minder is dan in situaties waarbij de brandweer moet blussen.

Hogeweg 37A

5301 LJ Zaltbommel

Telefoon 0418 510828

E-mail info.vsi@novb.nl

www.sprinkler.nl

